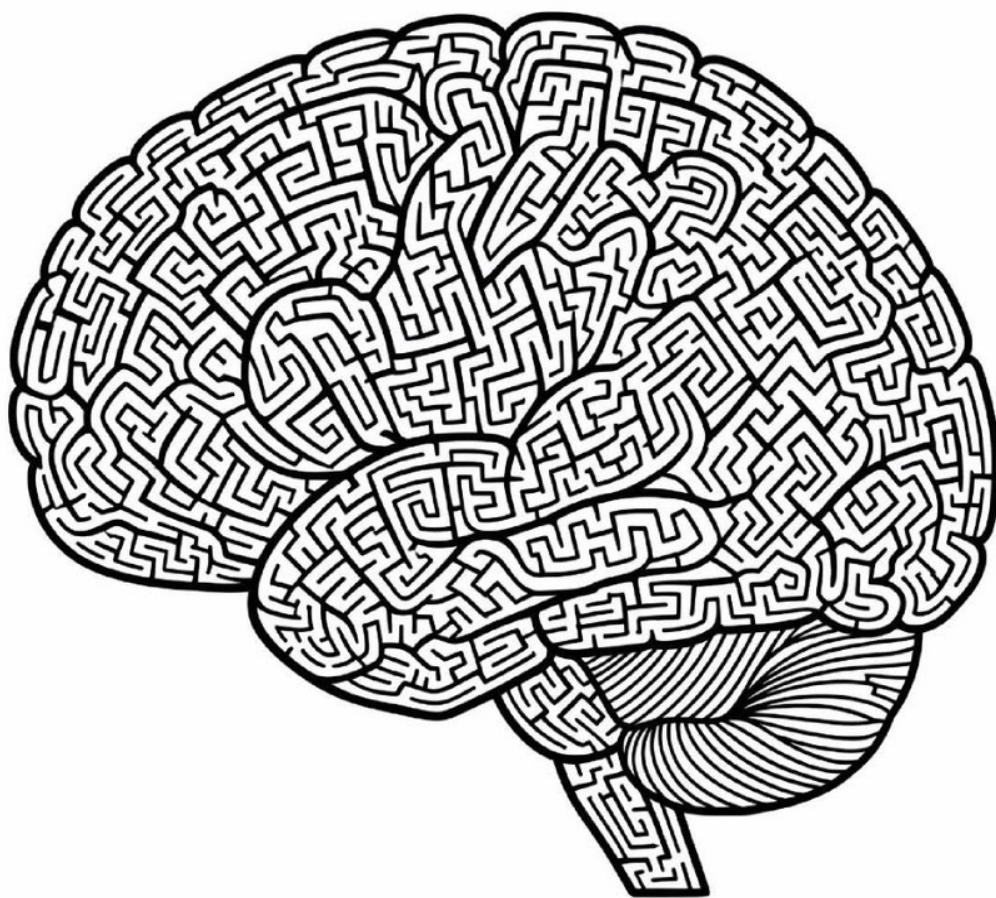

วารสาร

ปรัชญาอาศรม

Journal of Prajna Ashram

ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม

บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่
139 ถนนสุเทพ ตำบลสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่ 20500 โทร. 053-278967 ต่อ 311

ISSN : 2774 - 0986 (Print)
ISSN : 2774 - 0994 (Online)

วารสารปรัชญาอาศรม

Journal of Prajna Ashram

ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม) 2568

Vol. 7 No.2 (July - December) 2025

วัตถุประสงค์

วารสารปรัชญาอาศรม เป็นวารสารวิชาการราย 6 เดือน ตีพิมพ์ปีละ 2 ฉบับระหว่างเดือน มกราคม – มิถุนายน และกรกฎาคม – ธันวาคม มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่บทความทางปรัชญา พุทธปรัชญา วัฒนธรรม ศาสนา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศึกษา ศาสตร์ รัฐศาสตร์ และสหวิทยาการที่เกี่ยวข้อง โดยให้ความสำคัญกับการศึกษาวิจัย การตีความ และการวิพากษ์แนวคิดทางปรัชญา ทั้งในเชิงทฤษฎีและประยุกต์ โดยเฉพาะพุทธปรัชญา การเปรียบเทียบปรัชญาตะวันออก – ตะวันตก รวมถึงการบูรณาการกรอบคิดทางปรัชญากับประเด็นร่วมสมัย อาทิ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี และปัญญาประดิษฐ์ เพื่อขับเคลื่อนสังคมแห่งปัญญาในระดับชาติและนานาชาติ

บทความที่ส่งมาขอพิจารณาตีพิมพ์ต้องไม่เคยเผยแพร่หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาในวารสารอื่น และต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความและรูปแบบการอ้างอิงที่วารสารกำหนดอย่างเคร่งครัด

ทั้งนี้ ทศนะและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสารปรัชญาอาศรม ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือเป็นทศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการวารสารปรัชญาอาศรม

๑ เจ้าของ (Owner)

บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

139 ถนนสุเทพ ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

053 - 278967, 053 - 270451 ต่อ 311

๑ ที่ปรึกษา (Advisors)

พระพรหมวัชรธีรอาจารย์, ศ. ดร.	อธิการบดี
พระสุธีวัชรบัณฑิต, ผศ. ดร.	รองอธิการบดี วิทยาเขตเชียงใหม่
พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ. ดร.	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
พระปัญญาววัชรบัณฑิต, รศ. ดร.	รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
พระมหาเกรียงศักดิ์ อินทปญโญ, ดร.	ผู้อำนวยการส่วนงานบริหาร สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์

๑ บรรณาธิการบริหาร (Executive Editor)

พระวิสุทธิ จิตวิสุทธิโธ, ผศ. ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่
----------------------------------	---

๑ หัวหน้ากองบรรณาธิการ (Chief Editor)

พระครูปริยัติเจตยานุรักษ์, ผศ. ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่
------------------------------------	---

๑ กองบรรณาธิการ (Editorial Board)

ดร. พิสิฐ โคตรสุโพธิ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต เชียงใหม่
พระครูประวิตร วรานุยุต, ผศ. ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต เชียงใหม่
พระอธิวัฒน์ รตนวณโณ, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต เชียงใหม่
ผศ. ดร. ศิริศักดิ์ อภิศักดิ์มนตรี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต เชียงใหม่
รศ. ดร.สัณญา สะสอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
รศ. ดร.วินิจ ฝาเจริญ	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ผศ. ดร.อุเทน ลาพิงค์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ผศ. ดร.โพน นามณี	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ดร.ประสาน เล้าอรุณ
ผศ. ดร.ชัยณรงค์ ศรีมันตะ
ผศ. ดร.สยาม ราชวัตร
ดร.สงเสริม แสงทอง

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
มหาวิทยาลัยบูรพา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๑ ผู้ช่วยบรรณาธิการ (Assistant Editor)

พระครูปลัดธัมมธโร โชติวิโส, ดร. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่

๑ ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย

พระมหาเกรียงศักดิ์ อินทปญโญ, ดร. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระครูสิริปริยัตยานุศาสตร์, ดร. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่
พระครูสิริบรมธาตุพิทักษ์, ผศ. ดร. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่
พระครูปริยัติเจตียนานุรักษ์, ผศ. ดร. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่
พระวิสิทธิ์ จิตวิสิทธิ์, ผศ. ดร. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่
พระครูปลัดธัมมธโร โชติวิโส, ดร. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่
พระอธิวัฒน์ รตนวณโณ, ดร. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่
รศ. ดร.สมบุญ ตาสนธิ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่
ผศ. ดร.เทพประวิณ จันทร์แรง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่
ผศ. ดร.ทิพาพรณ์ เยสุวรณ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่
ดร.พิสิษฐ์ โคตรสุโพธิ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขตเชียงใหม่

๑ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

ศ. ดร.ฉลองเดช คุณานูมาต	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รศ. ดร.ทิพวรรณ ทังมั่งมี	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ. ดร.สยาม ราชวัตร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รศ. ดร.สัญญา สะสอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
รศ. ลิปิกร มาแก้ว	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตล้านนา
ผศ. ดร.สุชาติ เศรษฐมาลินี	มหาวิทยาลัยพายัพ
ผศ. ดร.ชัยณรงค์ ศรีมันตะ	มหาวิทยาลัยบูรพา
ผศ. ดร.ประทีป พิษทองกลาง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตล้านนา
ผศ. ดร.สยาม ราชวัตร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ. ดร.อุเทน ลาพิงค์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ผศ. ดร.โผน นามมณี	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
รศ. ดร.วินิจ ผาเจริญ	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ผศ. ดร.ตระกูล ชำนาญ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ผศ. ดร.ประสิทธิ์ ชาระ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร
ดร.ส่งเสริม แสงทอง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พระวิฑูส ปกสุสรญาโณ, ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ดร.ประสาน เล้าอรุณ	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
ดร.สุรัช พุดชู	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ดร.พิรภานุวัฒน์ ชื่นวงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
ดร.ธาวีษ ถนอมจิตต์	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

๑ ฝ่ายประสานงานและจัดการ (Coordination and Management)

พระครูปลัดจันทร โชติวิโส, ดร.

นายบุญมี แก้วตา

นายอำนาจ ใจยาว

๒ ฝ่ายกฎหมาย (Law Department)

นายปรัชญา สะท้อนพ่าย

๓ ฝ่ายพิสูจน์อักษร

นางสาวอรชร เรือนคำ

นางสาวสุรีย์ ศิริสุภา

นางสุพัตรา ปวนไผ่

๔ ออกแบบปก (Cover Designed)

พระครูปลัดจันทร โชติวิโส, ดร.

๕ จัดรูปเล่ม (Content Designed)

พระครูปลัดจันทร โชติวิโส, ดร.

๖ กำหนดออกเผยแพร่

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - มิถุนายน

ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม - ธันวาคม

๗ Website : <https://so09.tci-thaijo.org/index.php/jpar>

๘ Email.: prajnaashram@gmail.com

๙ หมายเลข ISSN : 2774-0986 (Print) | ISSN : 2774-0994 (Online)

สารบัญ

หน้า

- ๑ พุทธจริยศาสตร์ชีวิตสมรส: ปรัชญาความสัมพันธ์มนุษย์ 1 - 13
Buddhist Marital Ethics: The Philosophy of Human Relations

ปาริชาติ แอนเดอร์ส
โรงเรียนอนันดา โยคะ พาราไดซ์

ปีเตอร์ ลี แอนเดอร์ส
นักวิชาการอิสระ

- ๑ มนุษยธรรมการปกครองในปรัชญาขงจื้อ 14 - 25
Humanitarian governance in Confucian philosophy

พระธีรพล ภูมิโก บัวทอง
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

- ๑ ปฏิสัมพันธ์กับสื่อ: การเรียนรู้ในยุคที่ครูไม่ได้เป็นศูนย์กลาง 26 - 40
Interacting with Media: Learning Beyond
the Teacher-Centered Paradigm

วิรัชพัชร วงศ์ษา
มหาวิทยาลัยรังสิต

- ๑ การสร้างอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม 41 - 52
ที่ปรากฏในพิธีกรรมการสวดเบิกล้านนา
The Construction of Cultural Identity in Saud Berk of Lanna

พระกิตติชัย จิตตปญโญ ปัญญานนท์
เทพประวิณ จันทรแรง

พิพัฒน์พงศ์ มาศิริ
วัดต้นแก้วป่าตึงโรงวัว ตำบลน้ำบ่อหลวง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

๑ พุทธจริยศาสตร์กับการวิเคราะห์ปัญหาเด็กและเยาวชนร่วมสมัย 53 - 63

Buddhist Ethics and the Philosophical Analysis
of Contemporary Child and Youth Problems

สว่าง สิริธวัช

ตำราวจุทธจังหวัดเชียงใหม่

๑ ภาววิทยาและจริยศาสตร์ของจิตอาสาพุทธธรรม 64 - 80

Ontological and Ethical Foundations of Buddhist Volunteerism

อ้อมตะวัน สารพันธ์

นักวิชาการอิสระ